

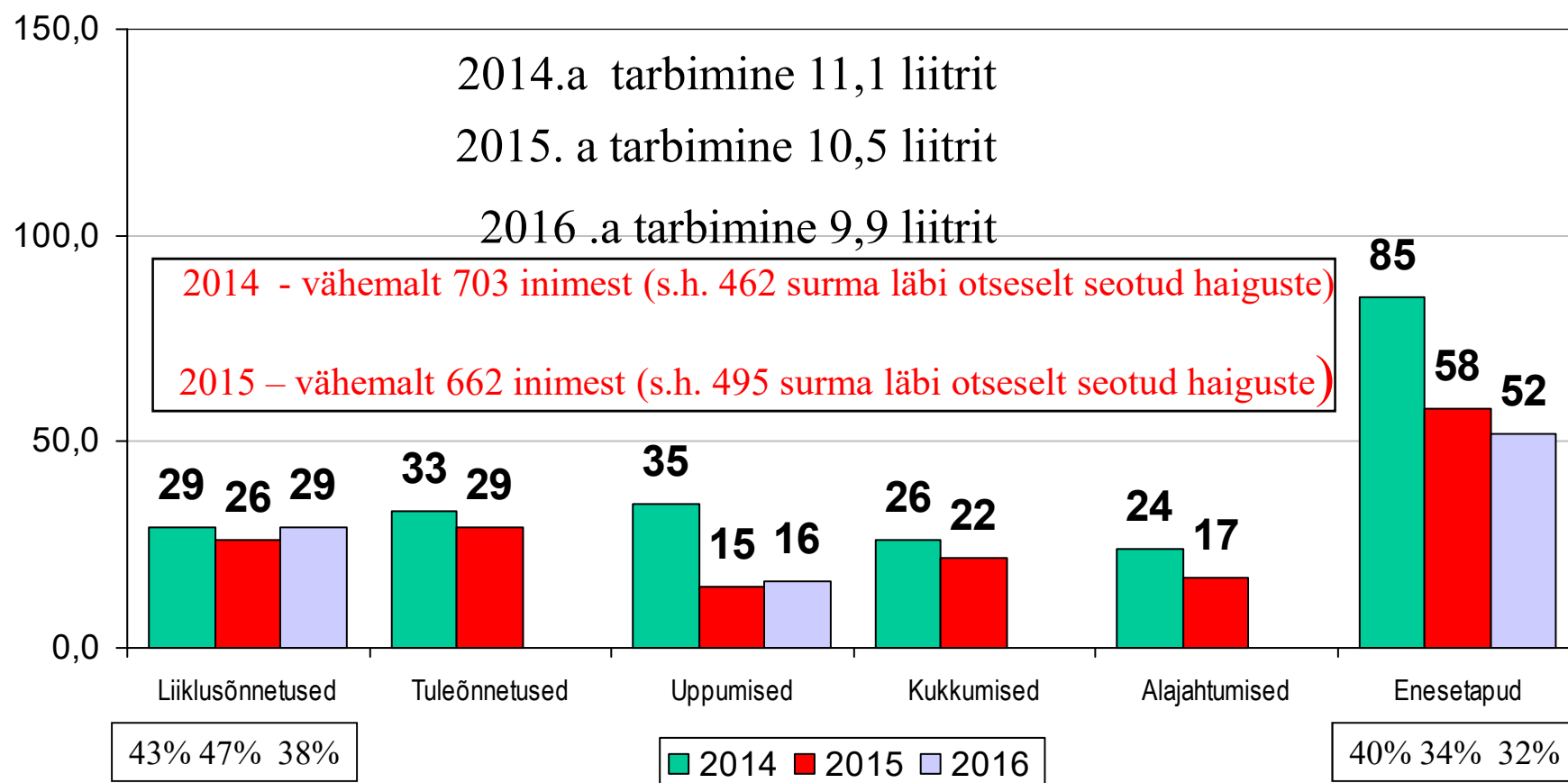

Alkoholi turg, tarbimine ja elanike hinnangud riigi alkoholipoliitikale

Marje Josing

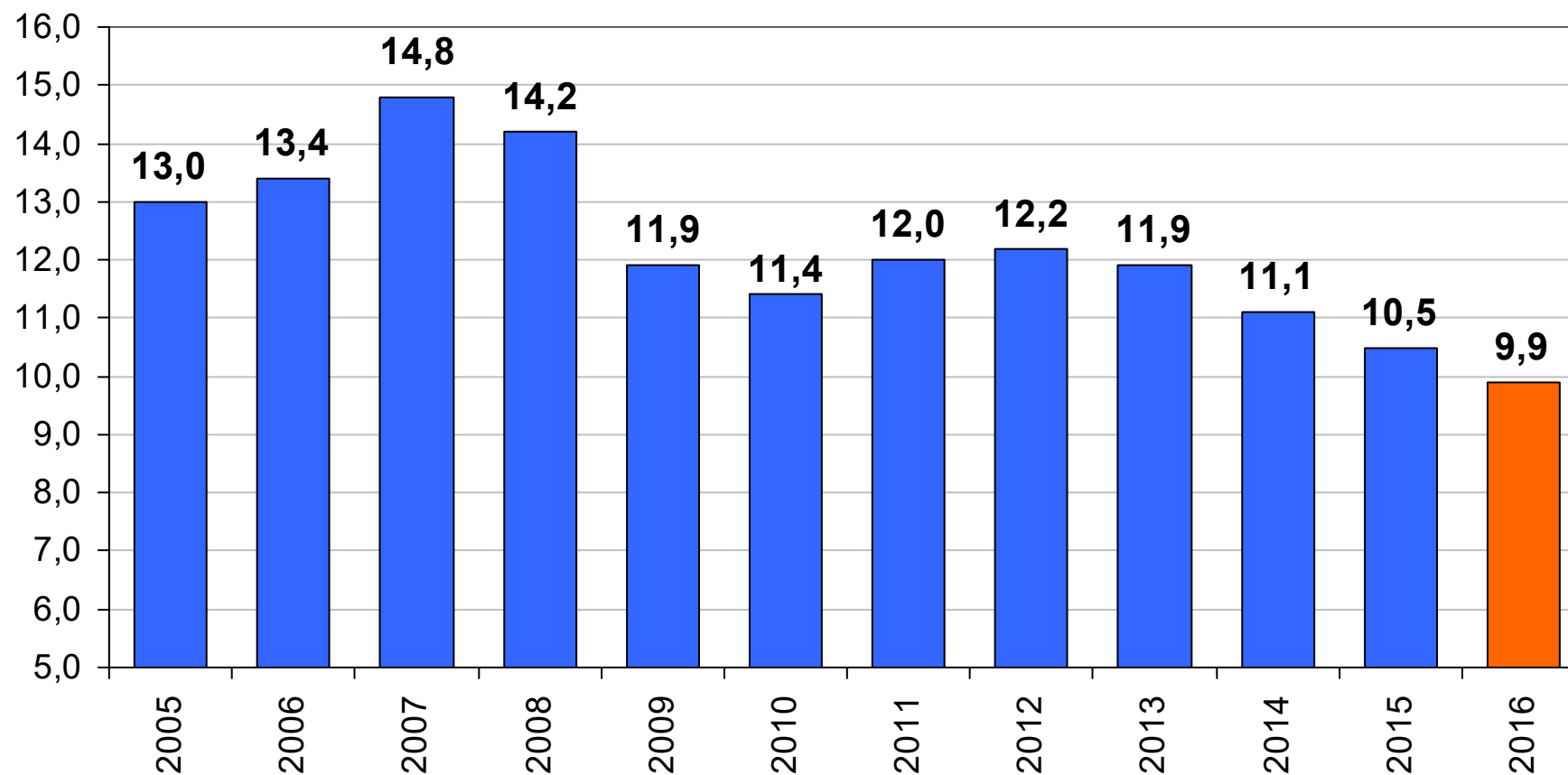
Juuni 2017

Alkohol ja surmad

Alkoholi tarbimine Eestis

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta aastas 100%-lises alkoholis)

* Enne 2006.a ei ole turistide Eestis tarbimist arvestatud

Alkoholi tarbimine Eestis 2015. ja 2016.a

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-lises alkoholis)

		<u>2015</u>	<u>2016</u>
• Legaalne müük*	+	16,6	15,3
• Illegaalne müük (salaviin)	+	0,5	0,5
• Välismaalt ostetud	+	-	0,8
• Välisturistide kaasaostud	-	5,5	5,6
• Välisturistide tarbimine Eestis	-	1,1	1,1
• Kokku tarbimine	=	10,5	9,9

* Legaalne müük = toodang + import - eksport

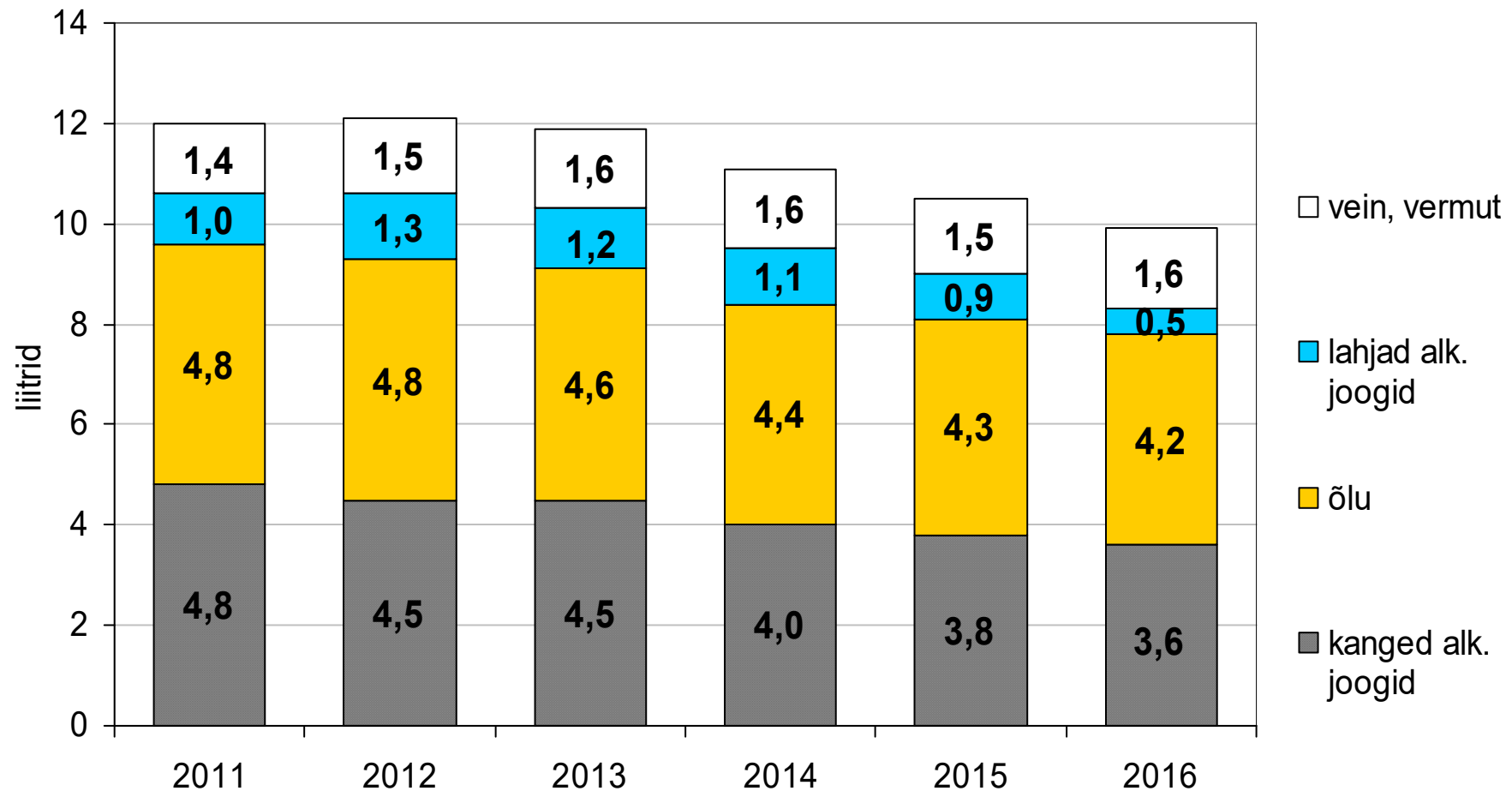
Alkoholi tarbimine Eestis 2016.a

(keskmiselt liitrit ühe täiskasvanud (15+) elaniku kohta **AASTAS**)

	tootekangus	100%-lisena
• Kanged alk. joogid	9,5	3,6
– s.h. viin	6,1	2,3
• Õlu	80,3	4,2
• Viinamarjavein, vermut	13,4	1,6
• Lahjad alkohoolsed joogid	8,7	0,5
• Kokku		9,9

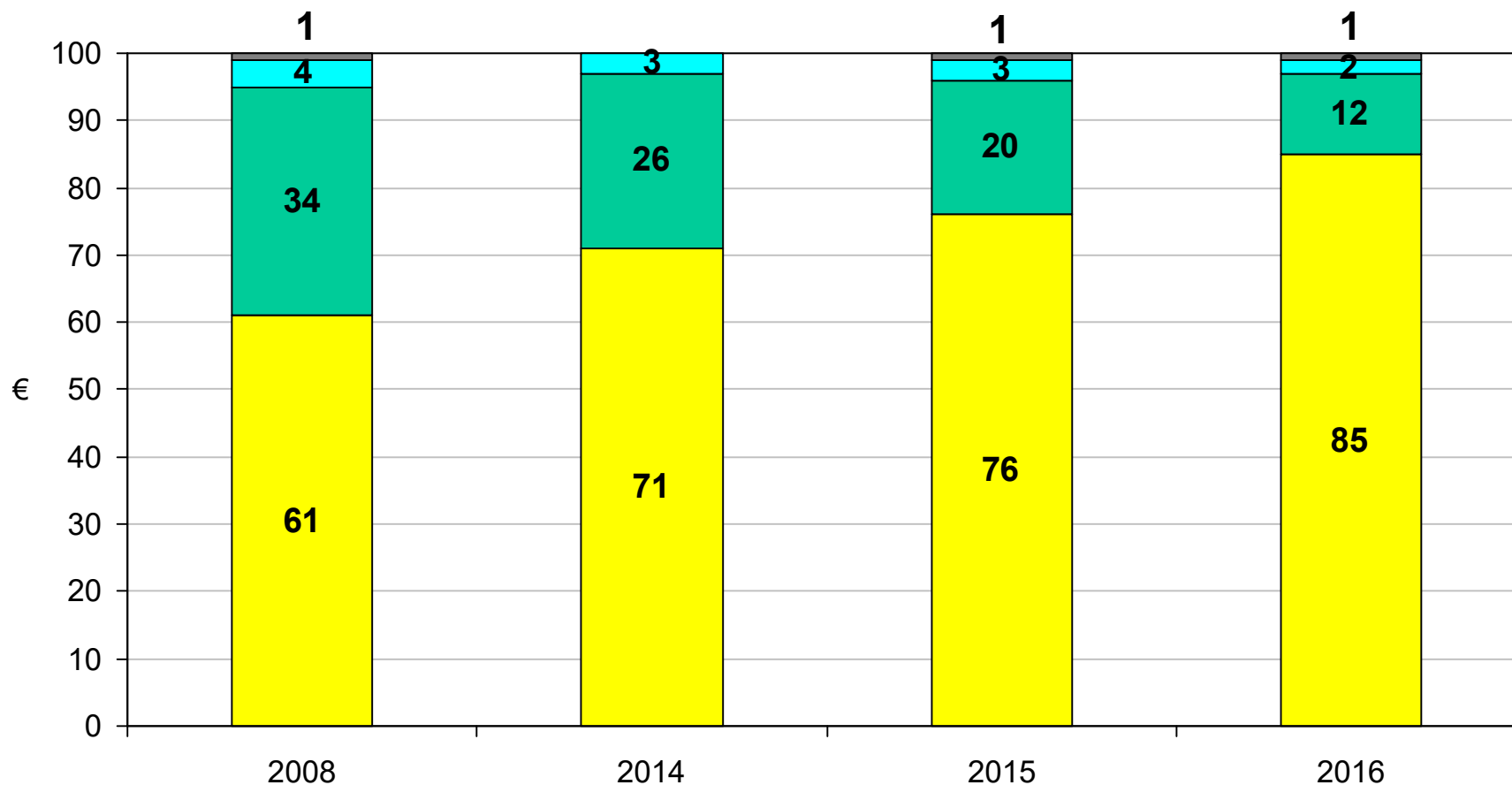
Alkoholi tarbimine

(liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100%-lises alkoholis)

Viina tarbimise sagedused

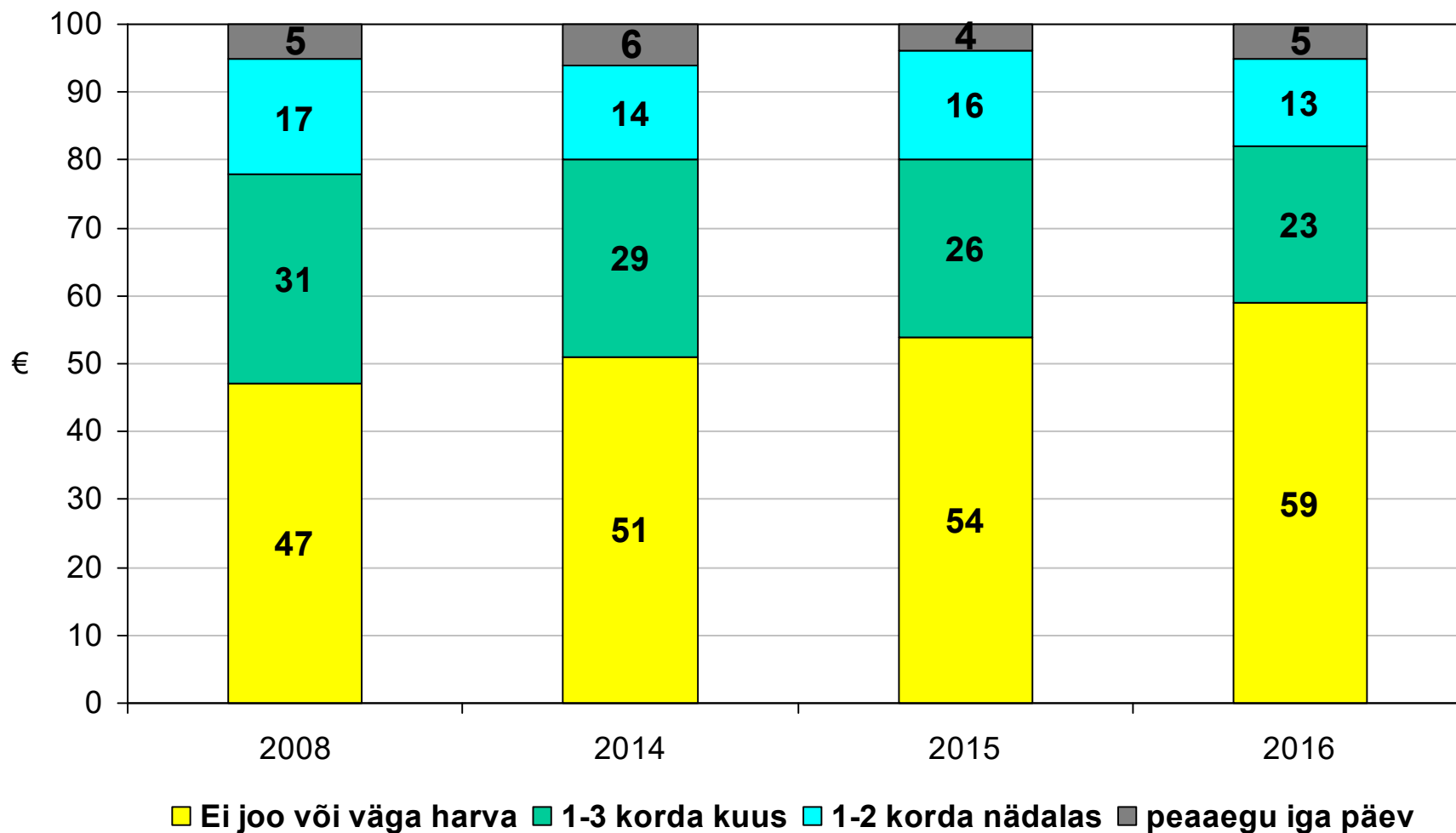
(% täiskasvanud alkoholi tarbijatest)

■ Ei joo või väga harva
 ■ 1-3 korda kuus
 ■ 1-2 korda nädalas
 ■ peaaegu iga päev

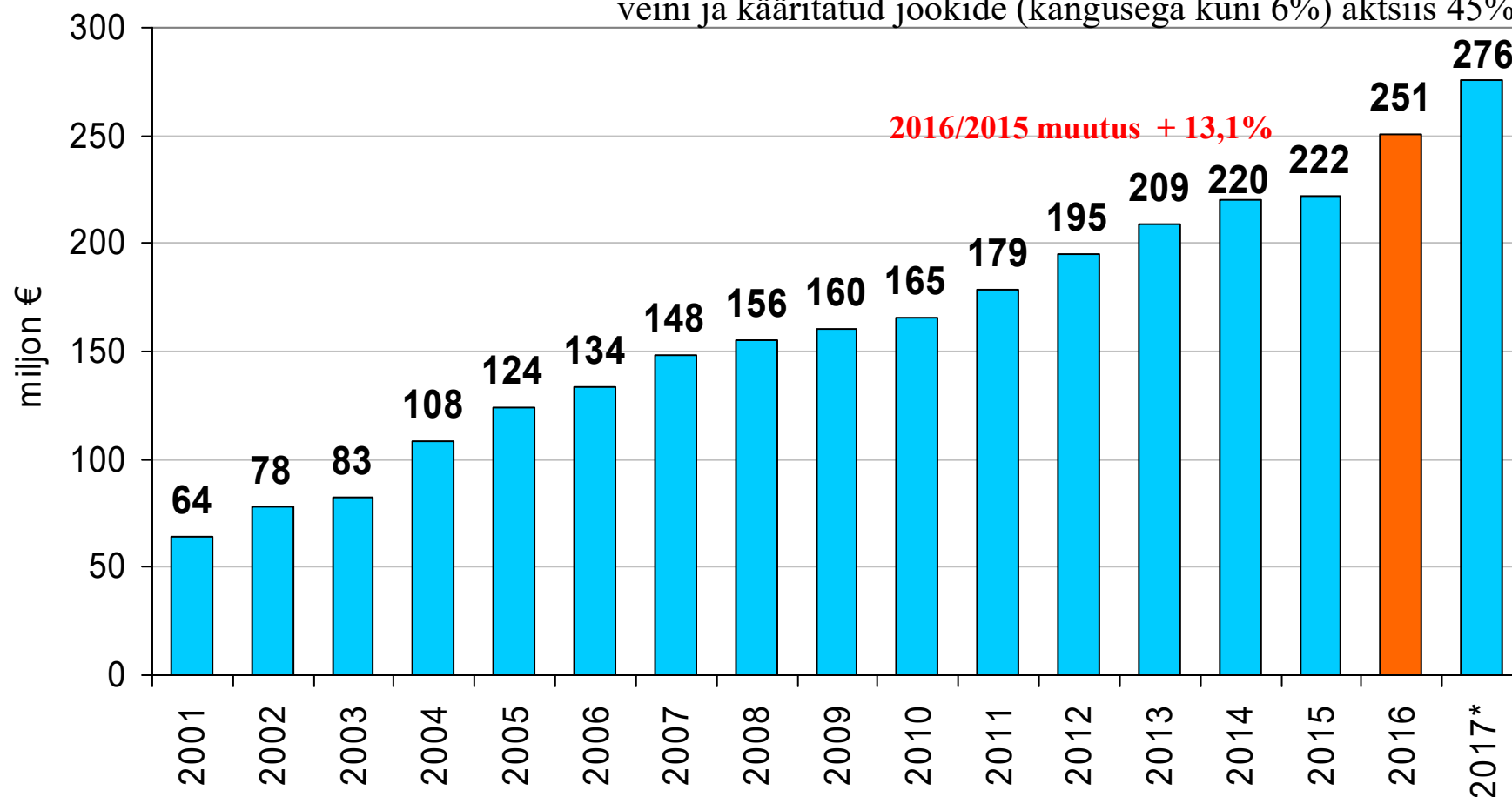
Õlle tarbimise sagedused

(% täiskasvanud alkoholi tarbijatest)

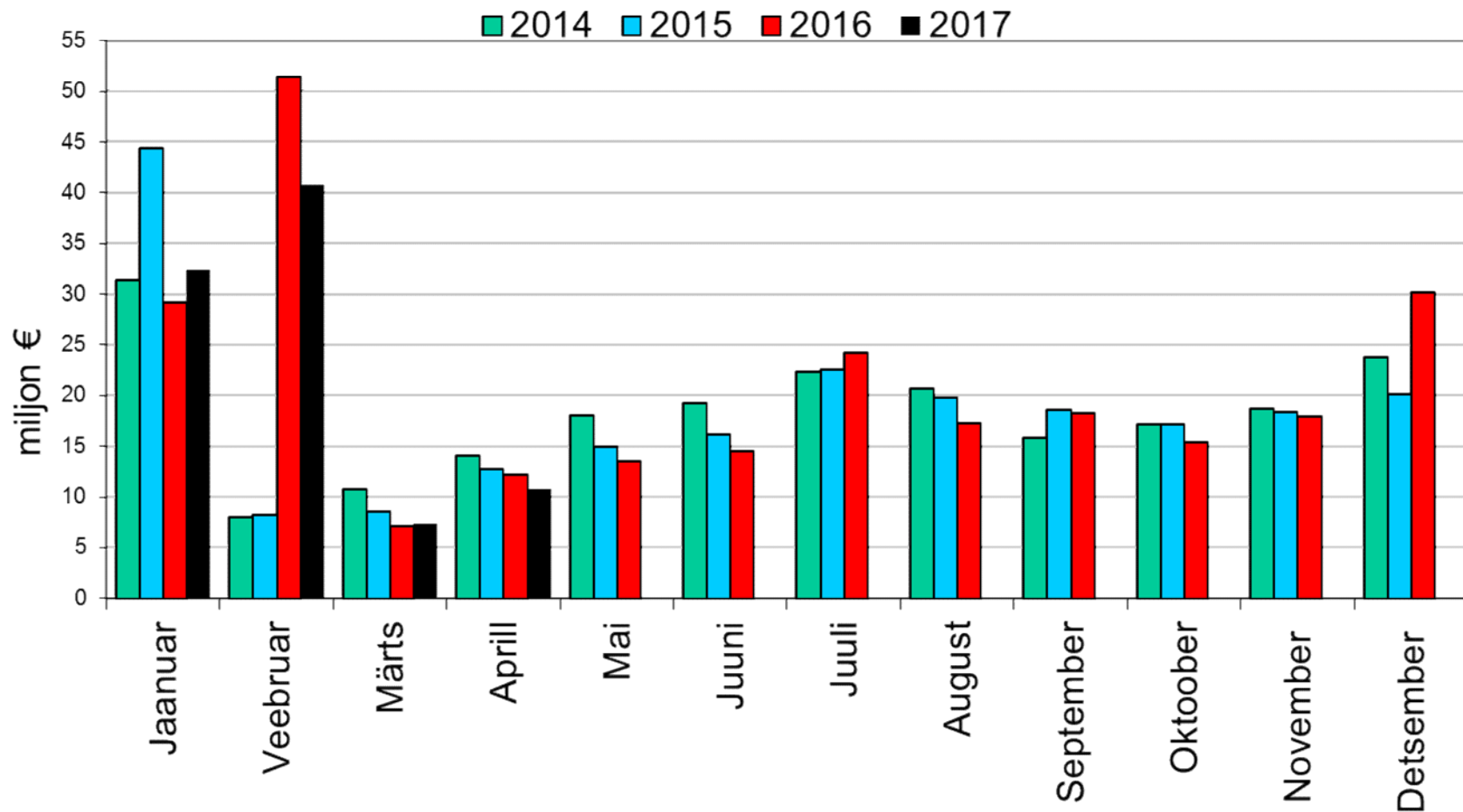

Alkoholi aktsiisitulud (miljon €)

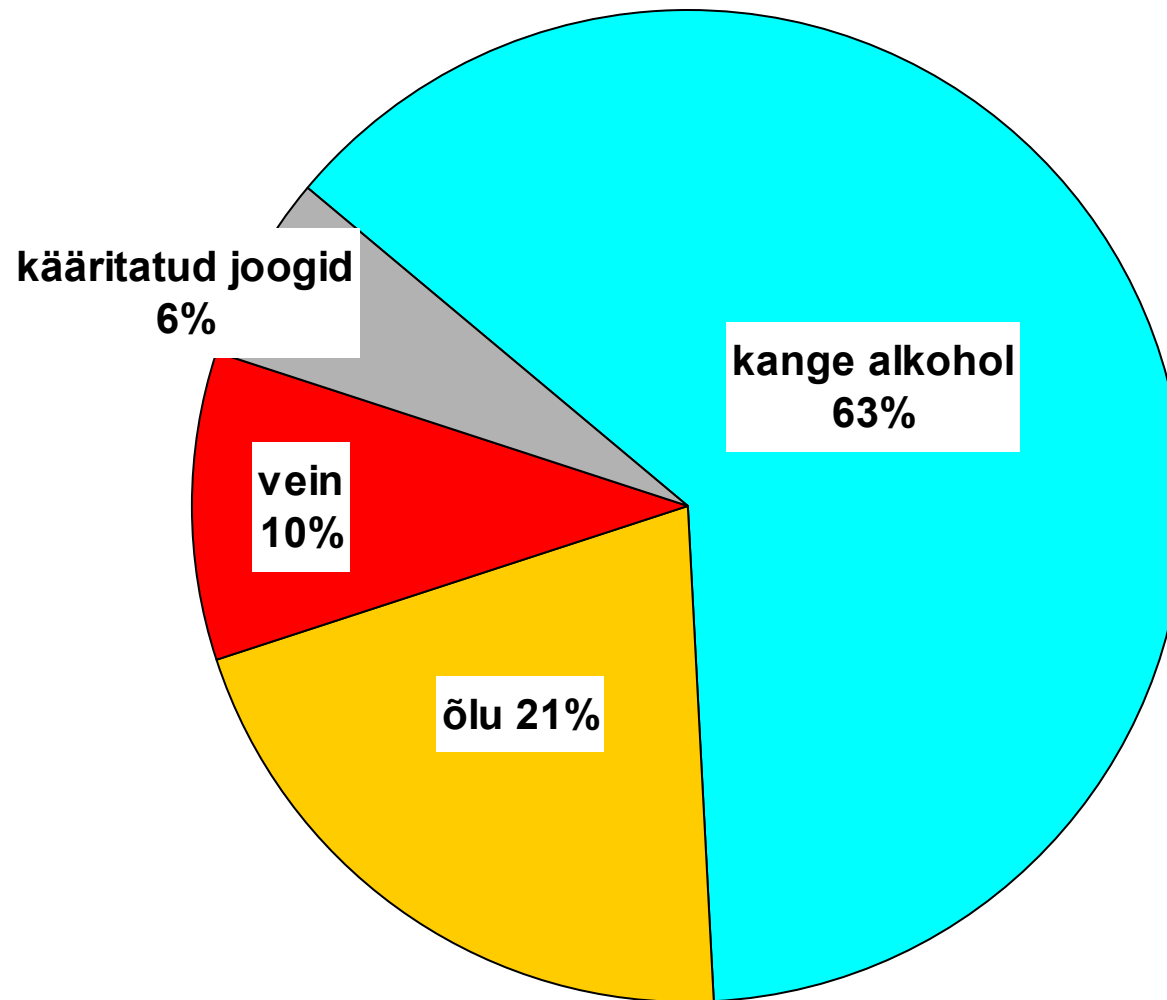
Aktsiis tõusis 2017. aasta veebruaris 10%. Lisaks tõuseb alates 1.juulist õlle aktsiis 70% ning veini ja kääritatud jookide (kangusega kuni 6%) aktsiis 45%.

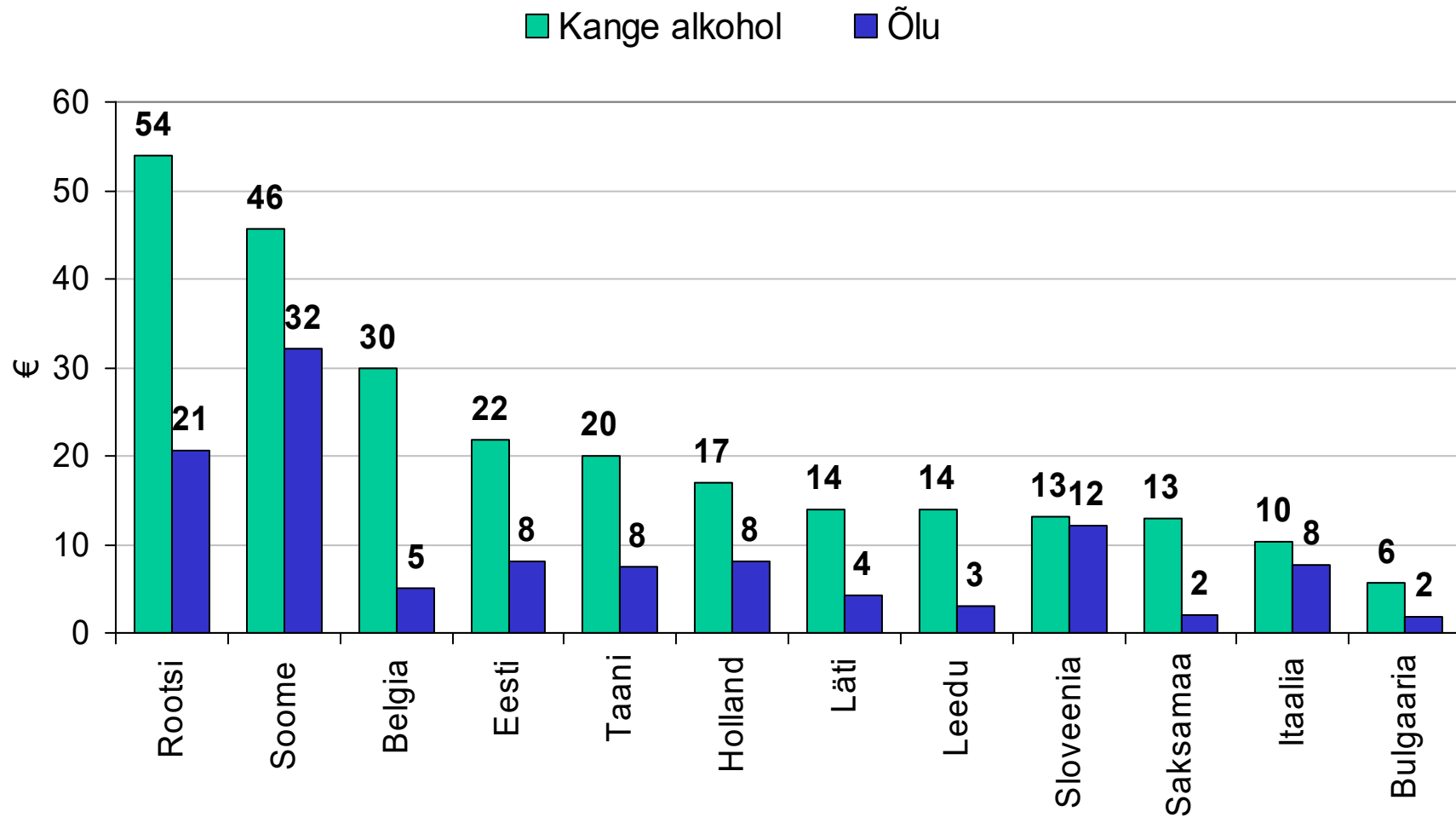
Alkoholi aktsiisitulude laekumine 2014-2017

Aktsiisi laekumine 2016.a jookide lõikes

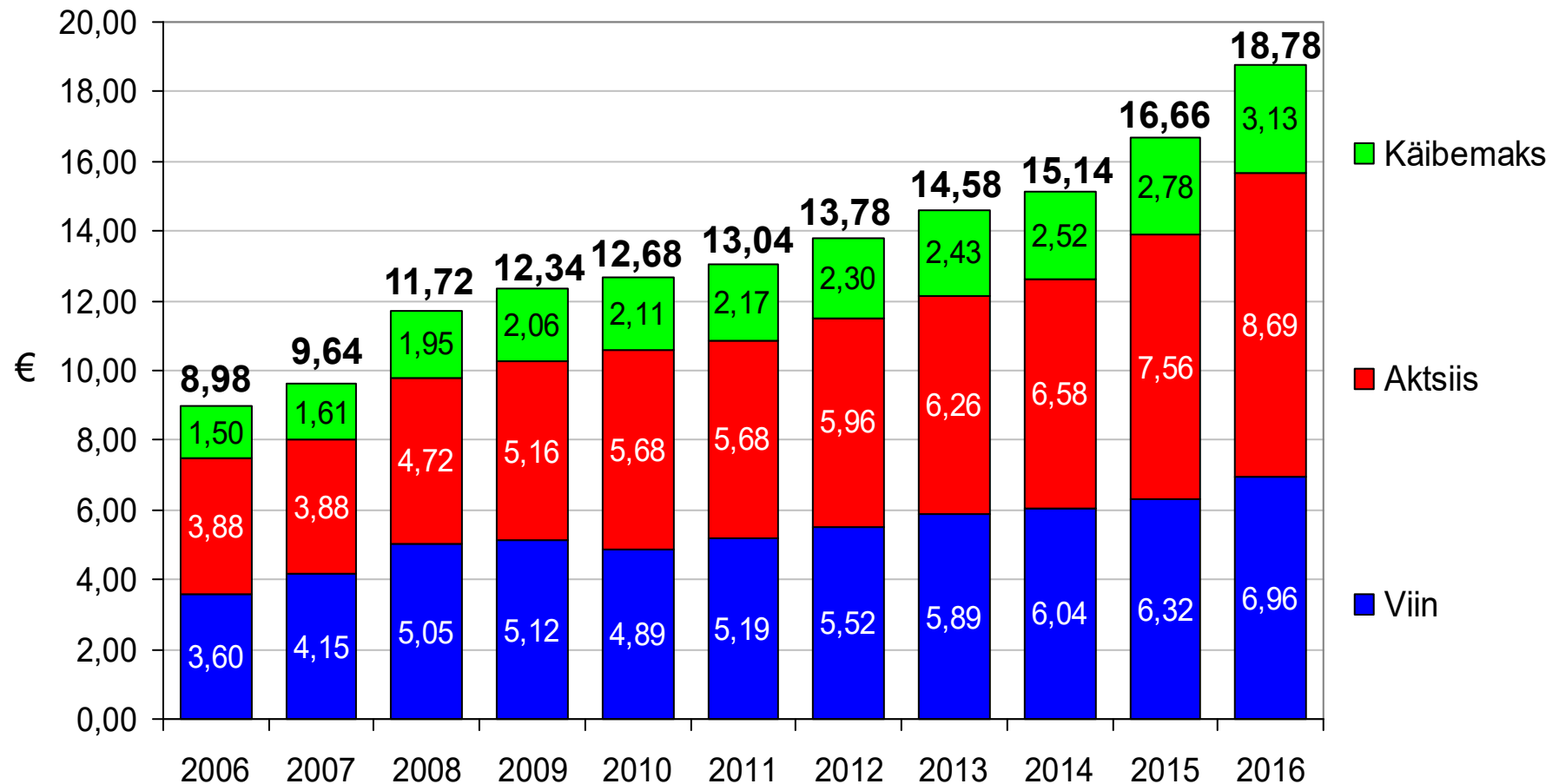
Kange ja lahja alkoholi aktsiisid Euroopa riikides (eurodes liitri 100% alkoholi kohta, seisuga 1.01.2017)

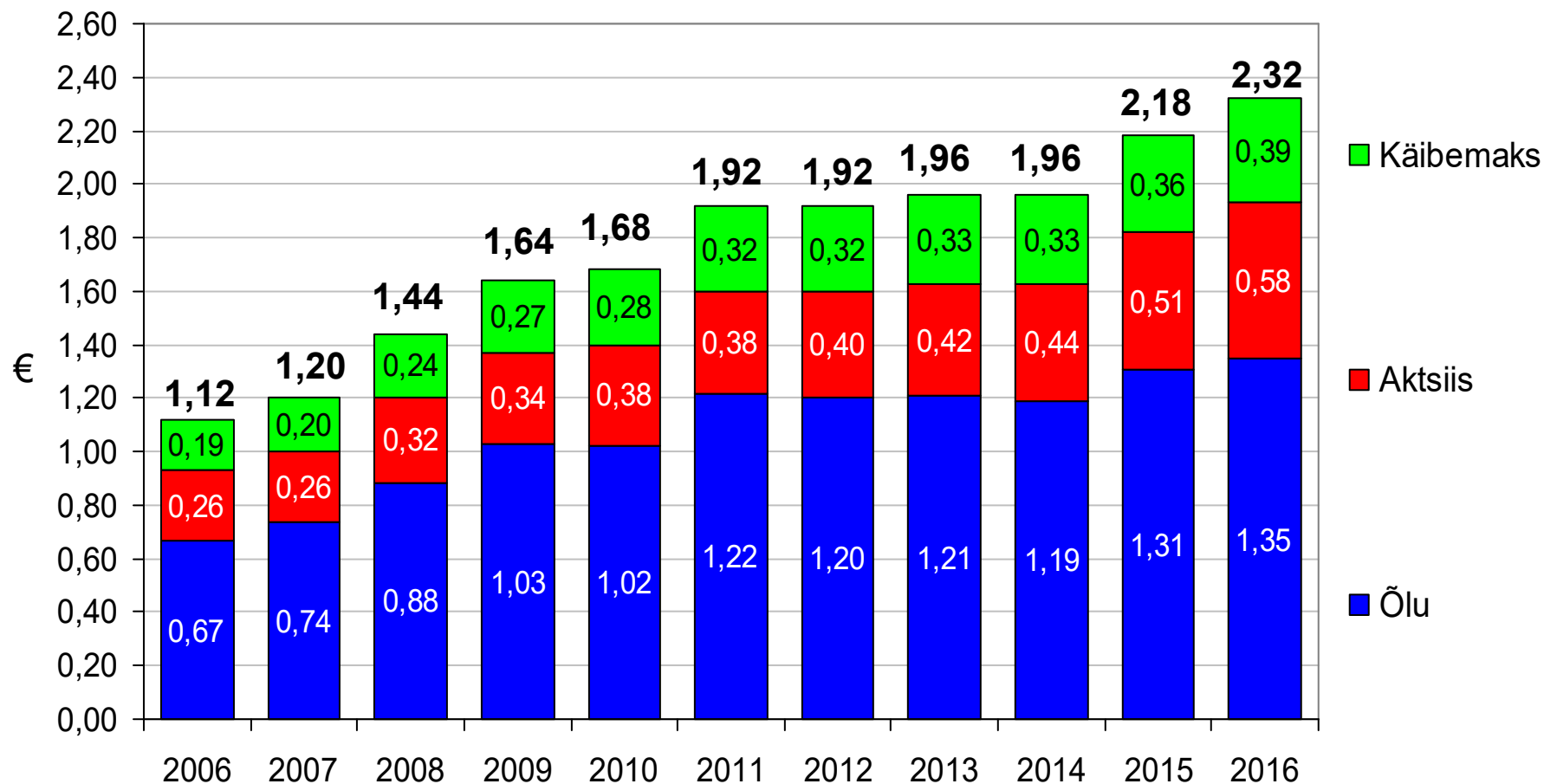
Keskmiised viina ja õlle hinnad (€/l)

	2012	2013	2014	2015	2016	Muutus 2016/2015
Madalama hinnaklassi viinad	9.98	10.82	11.02	11.70	13.44	+14,9%
Keskmise hinnaklassi viinad	13.78	14.58	15.14	16.66	18.78	+12,7%
Lahja õlu <6%	1.90	1.86	1.92	2.10	2.20	+4,8%
Kange õlu >6%	1.98	2.00	2.08	2.26	2.44	+8,0%

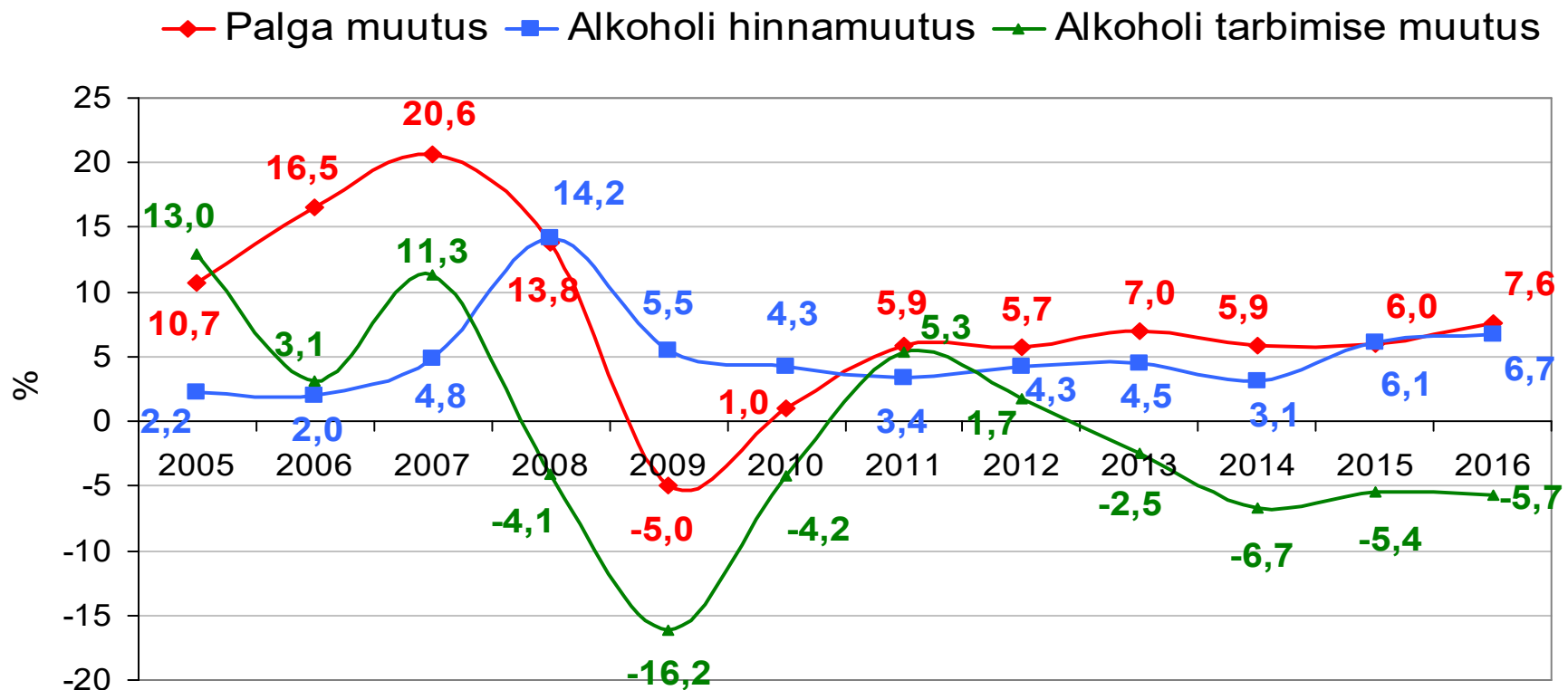
Keskmise hinnaklassi viina (40%) jaehinna kujunemine (€/liiter)

Kange õlle (7%) jaehinna kujunemine (€/liiter)

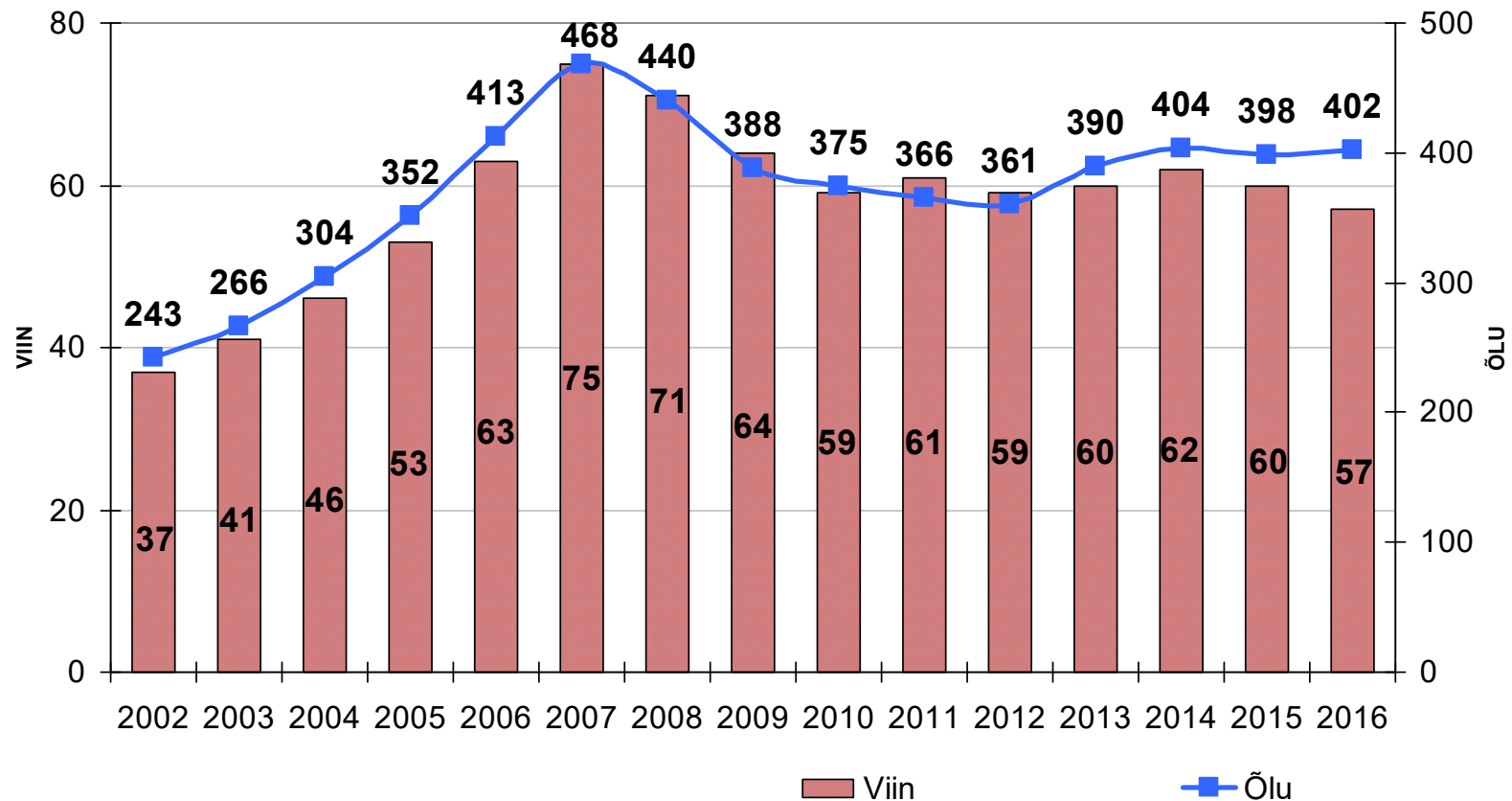

Palkade-, alkoholihindade- ja tarbimise muutused 2005-2016 (% võrreldes eelmise aastaga)

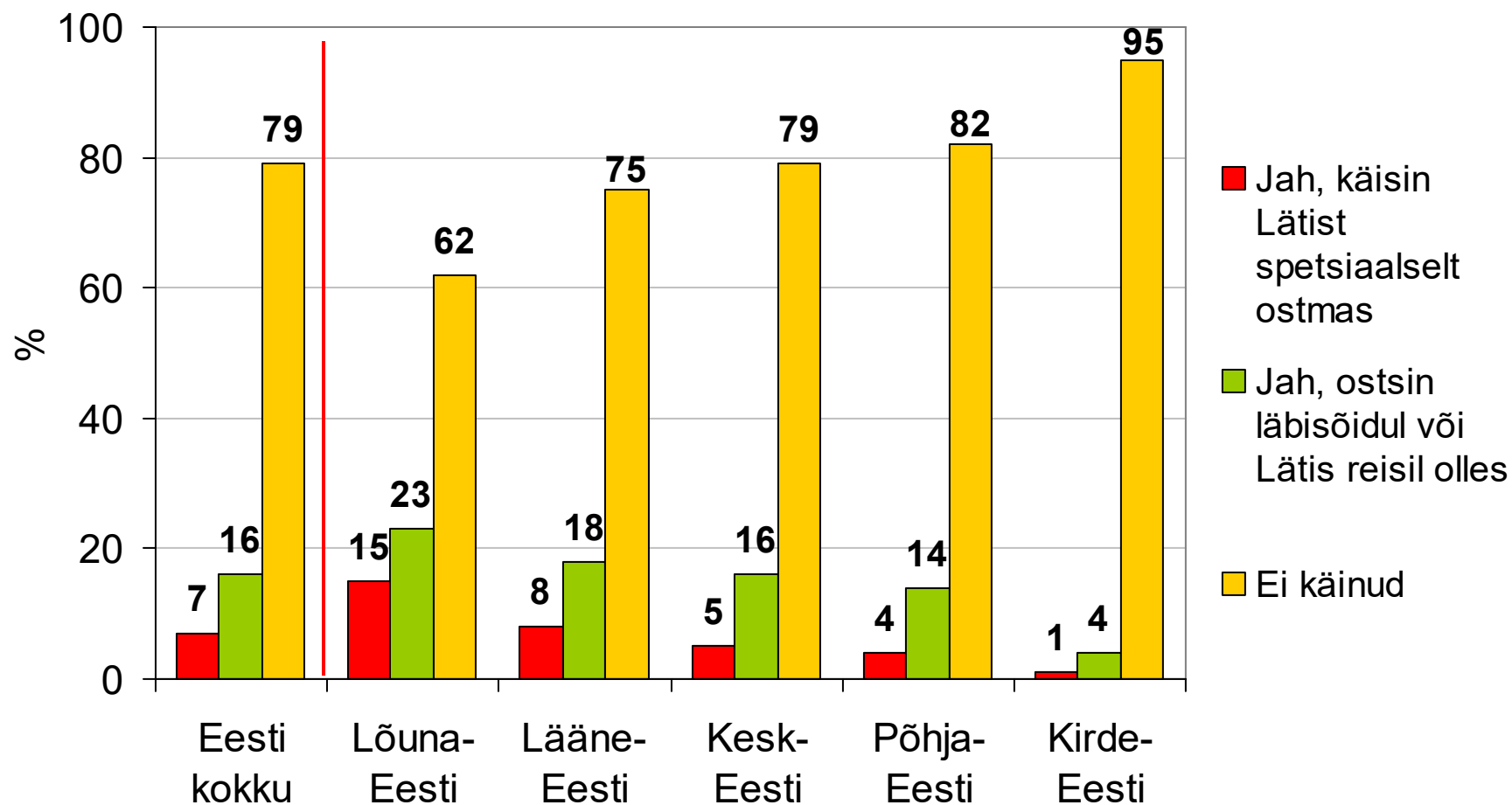

Elanike keskmise kuupalga viina ja õlle ostuvõime

(keskmise neto kuupalk/ 1 liitri kodumaise toote keskmise jaehinnaga)

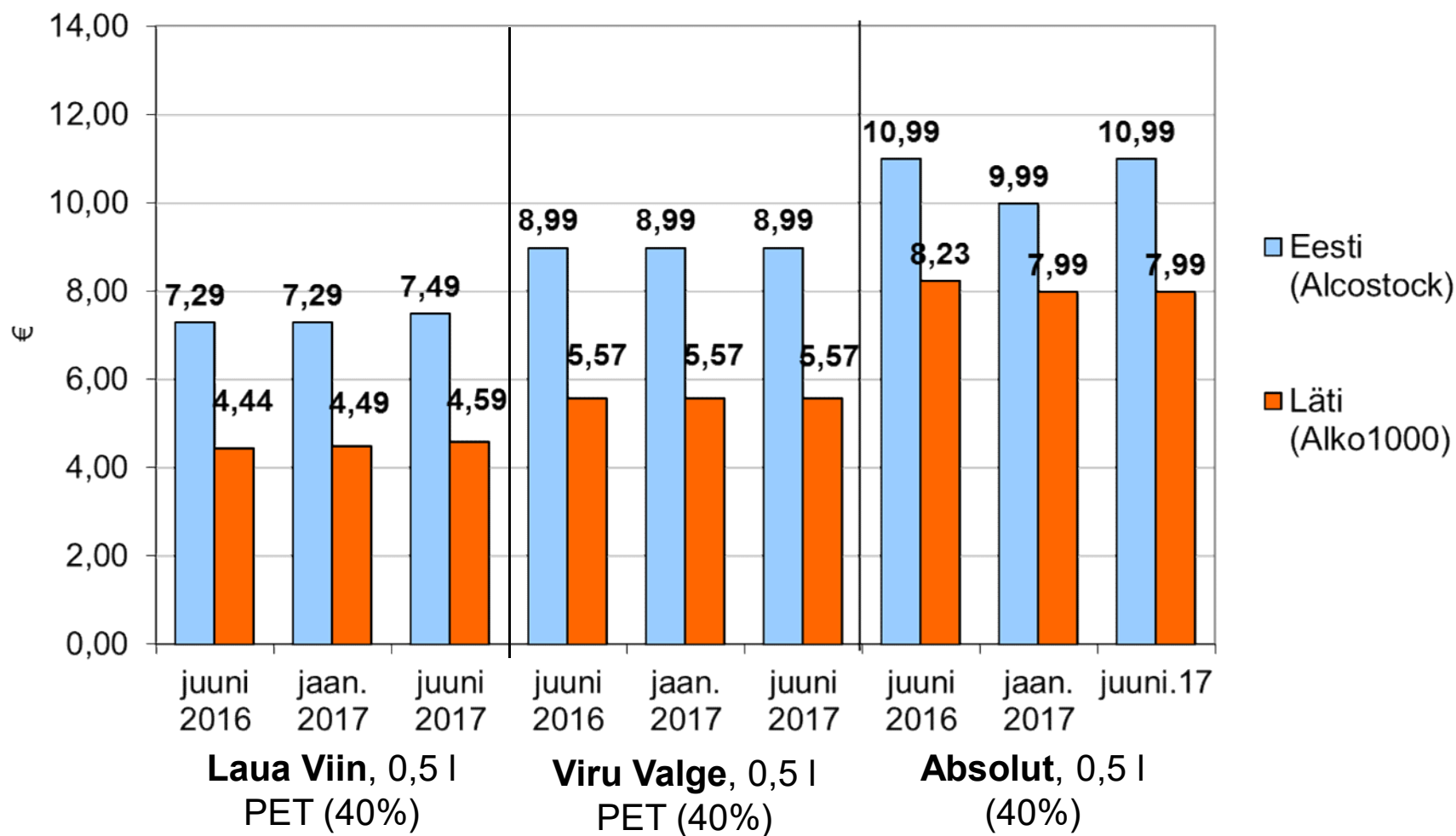

Alkoholsete jookide ostmine Lätist (% vastanutest, elukoha järgi)

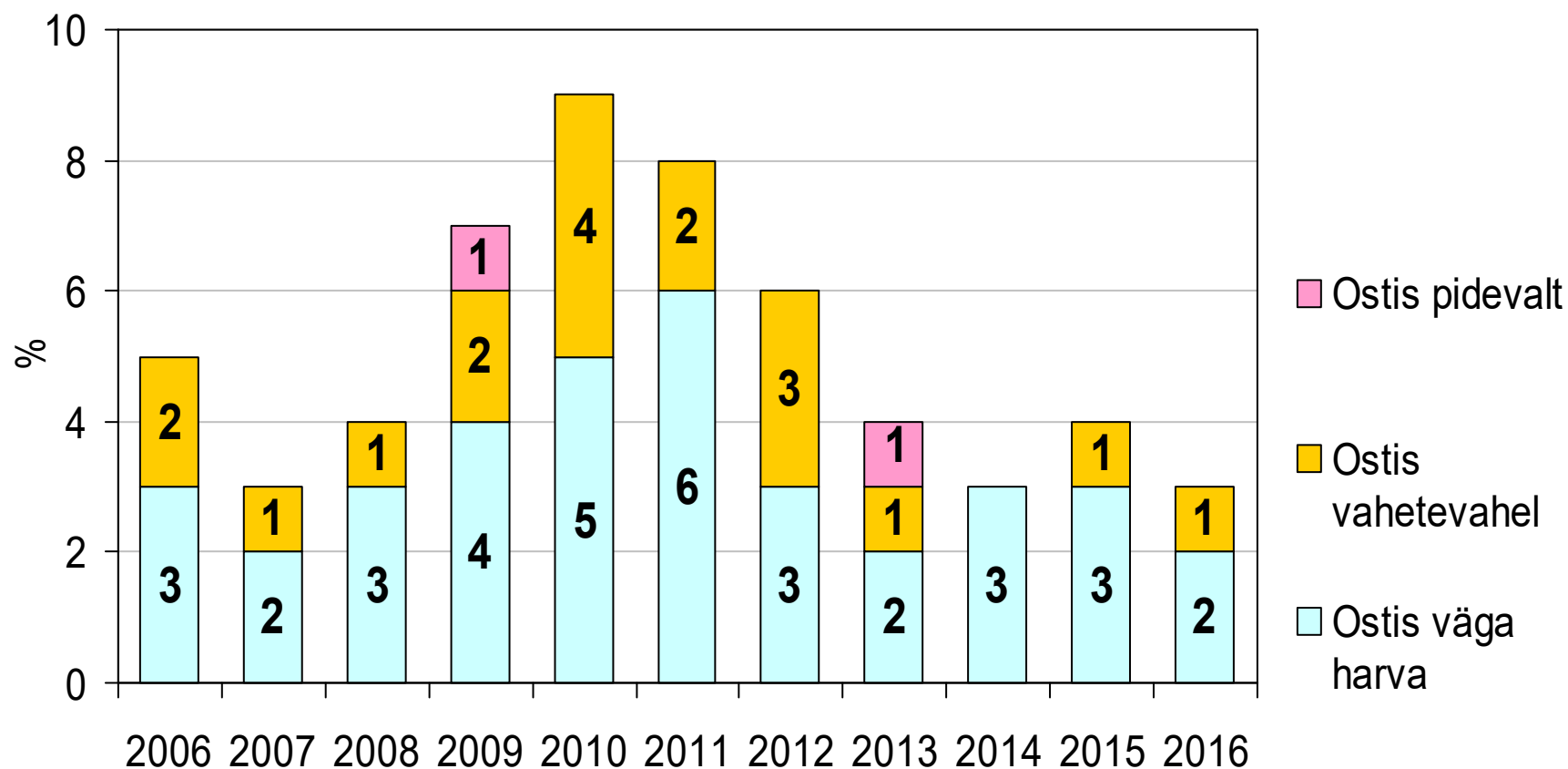

49% ostjatest käis üks kord, 33% 2-3 korda

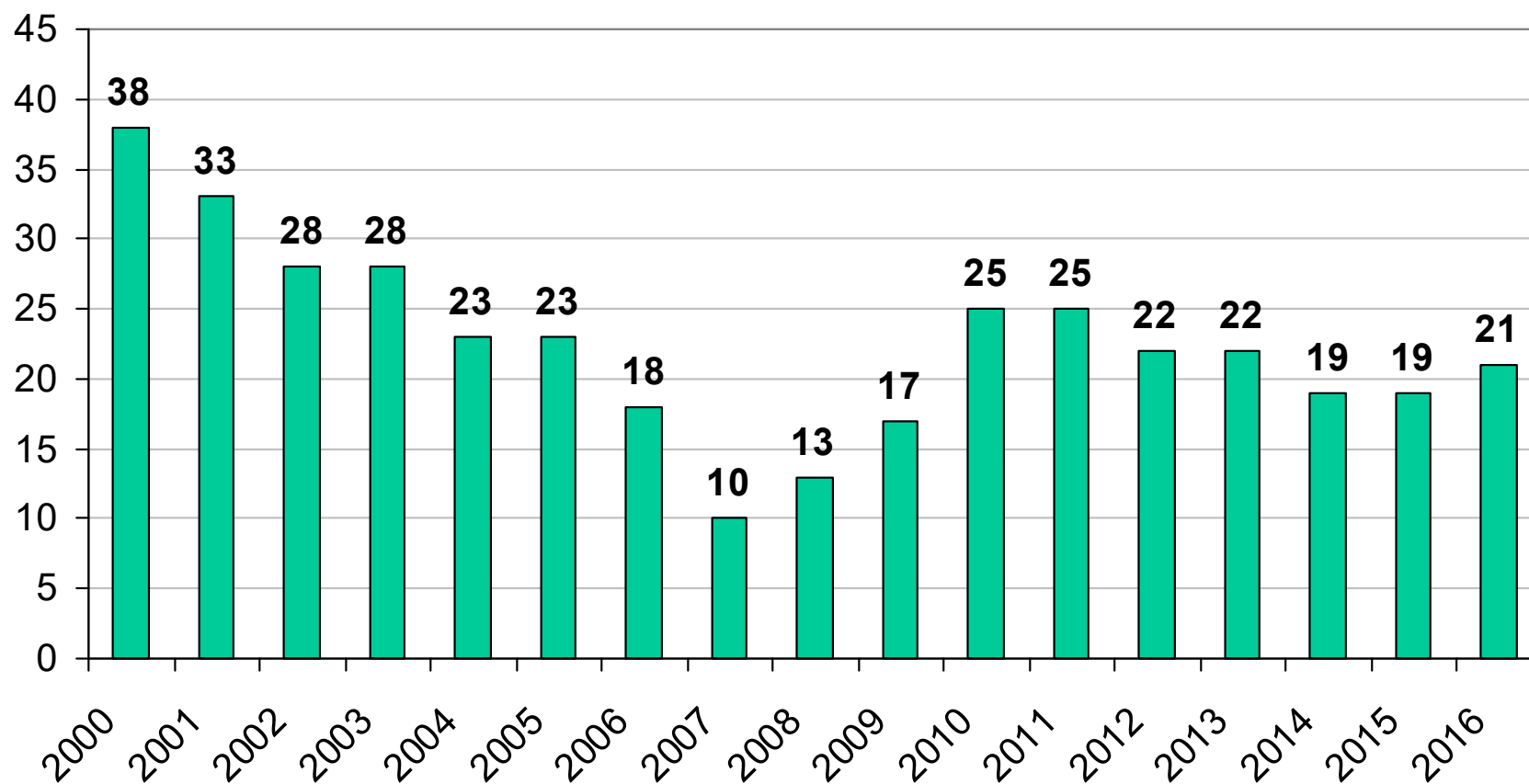
Viina jaehinna muutused Eestis ja Lätis (juuni 2016 ja jaanuar 2017, sulgudes hinnaerinevus Lätiga)

Illegaalse alkoholi ostmine (% alkoholi tarbijatest)

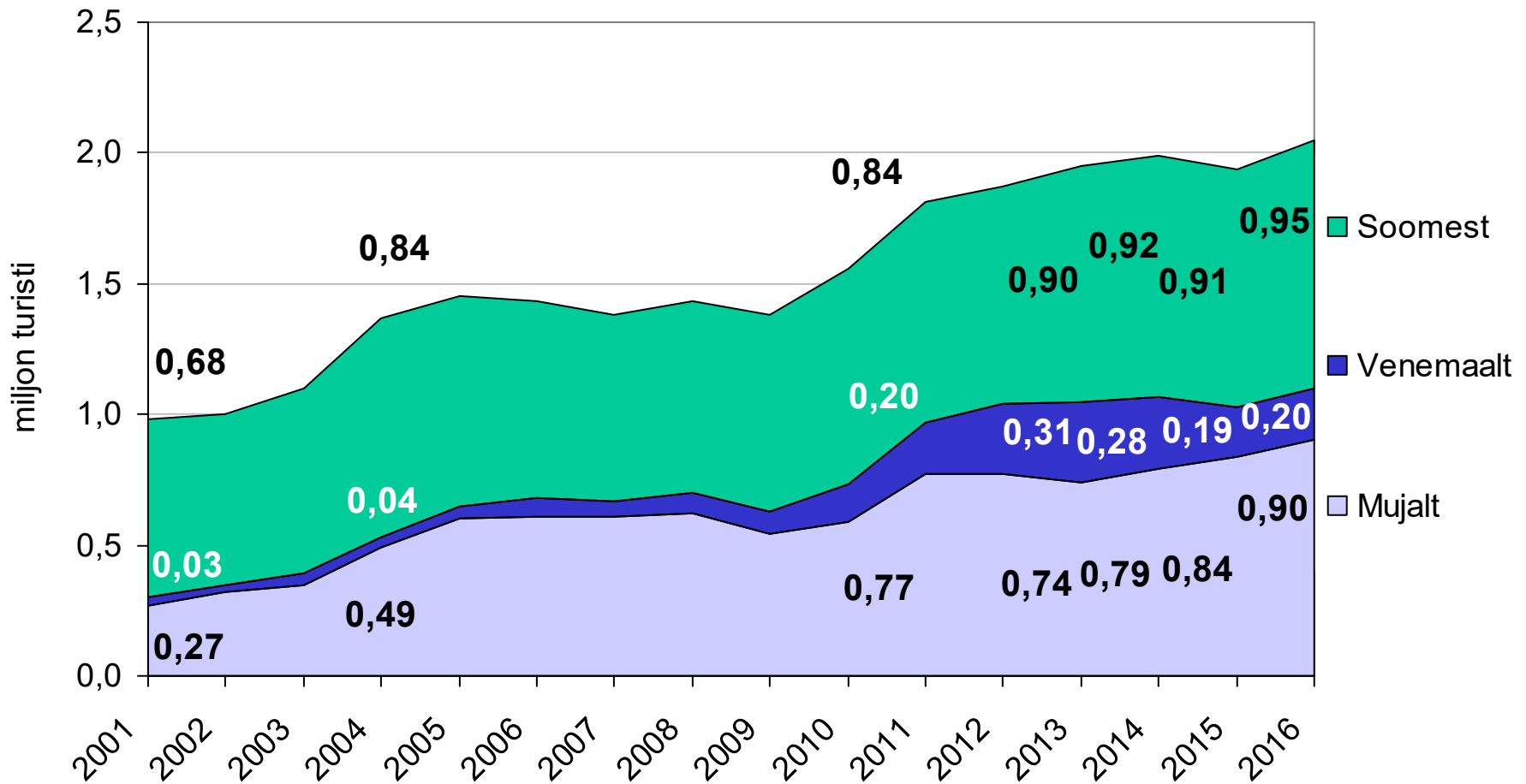
Illegaalse alkoholi osakaal viinaturust (%)

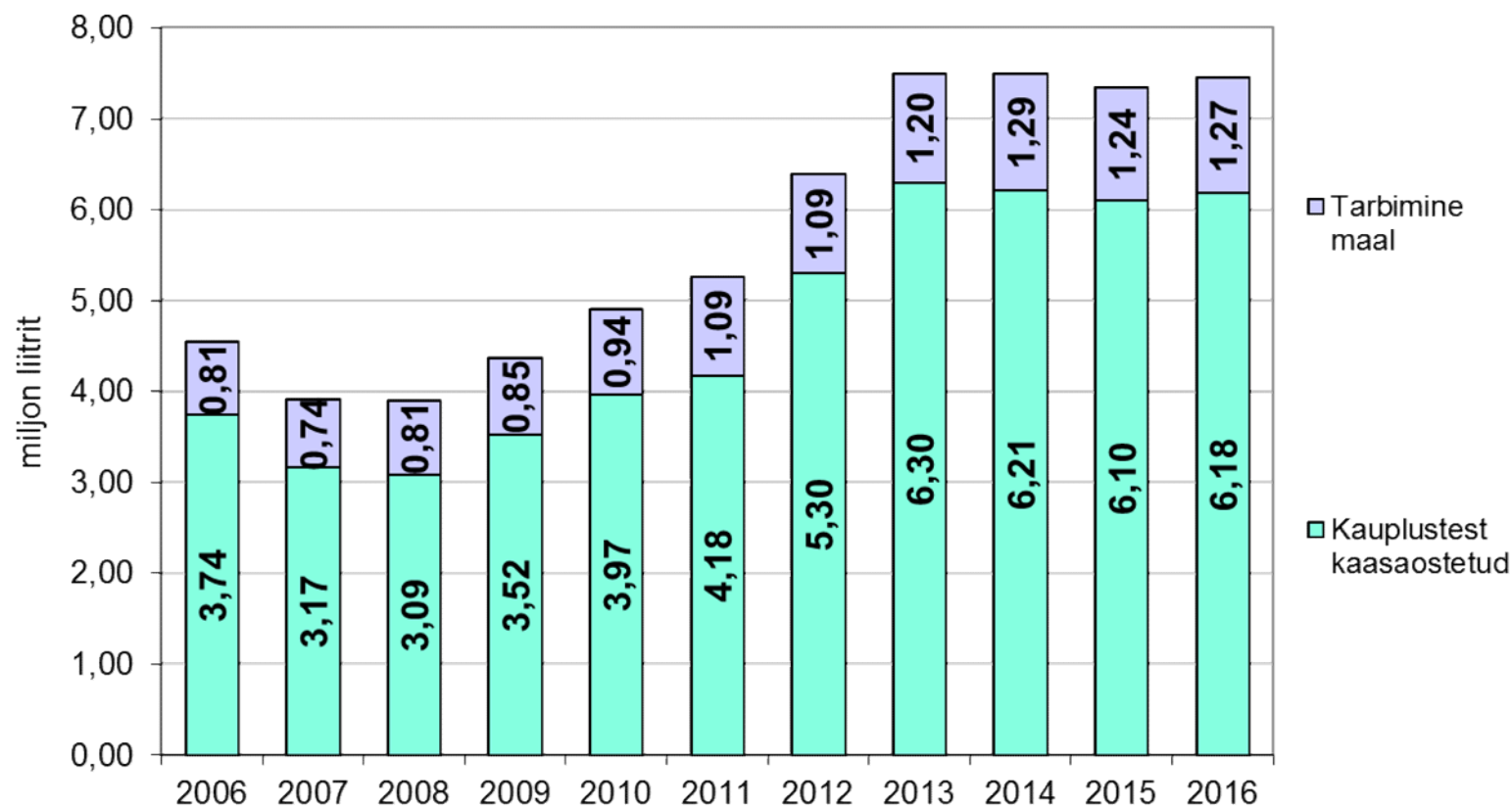
EKI arvutused

Majutatud välisturistide arv 2001-2016

(miljonites)

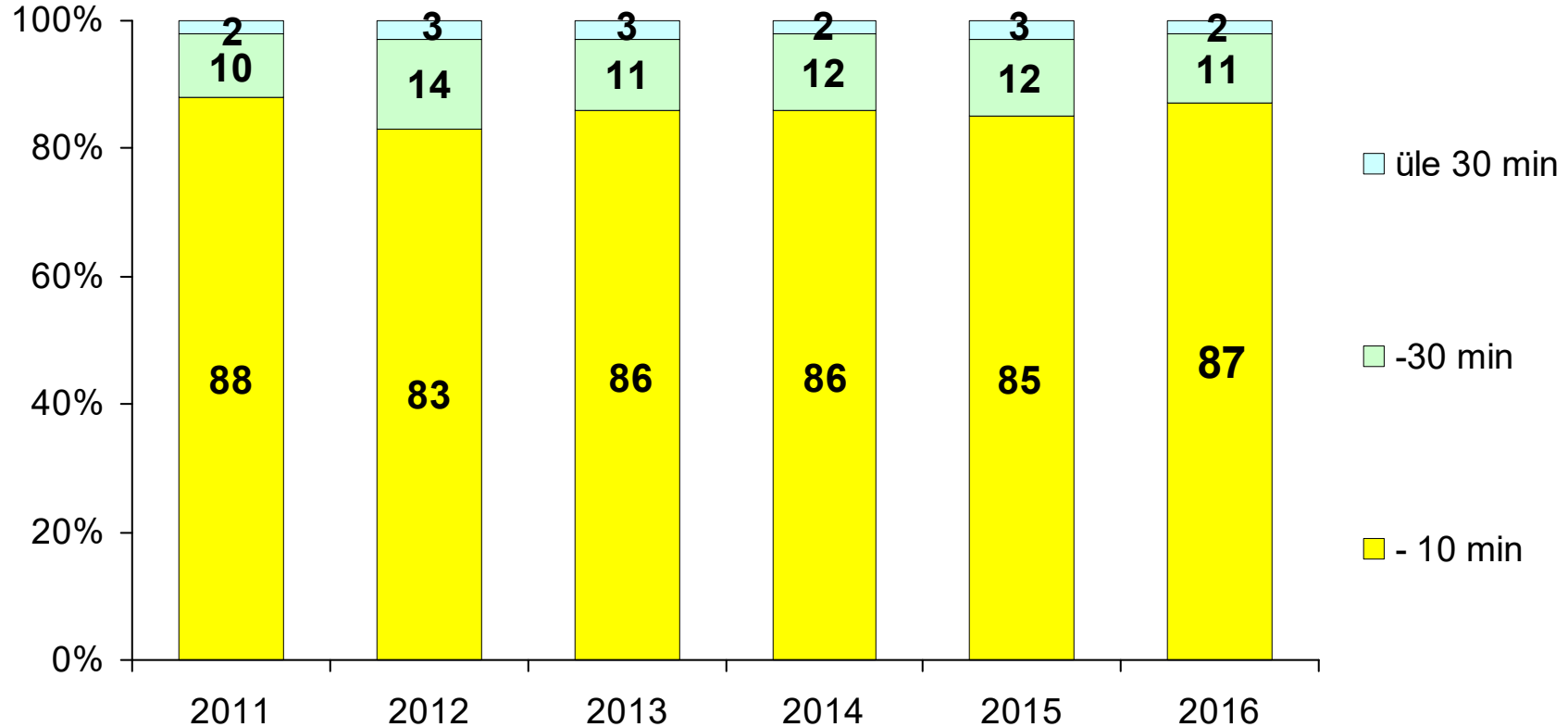

Välisturistide alkoholitarbimine Eestis 2006-2016 (miljon liitrit 100% alkoholina)

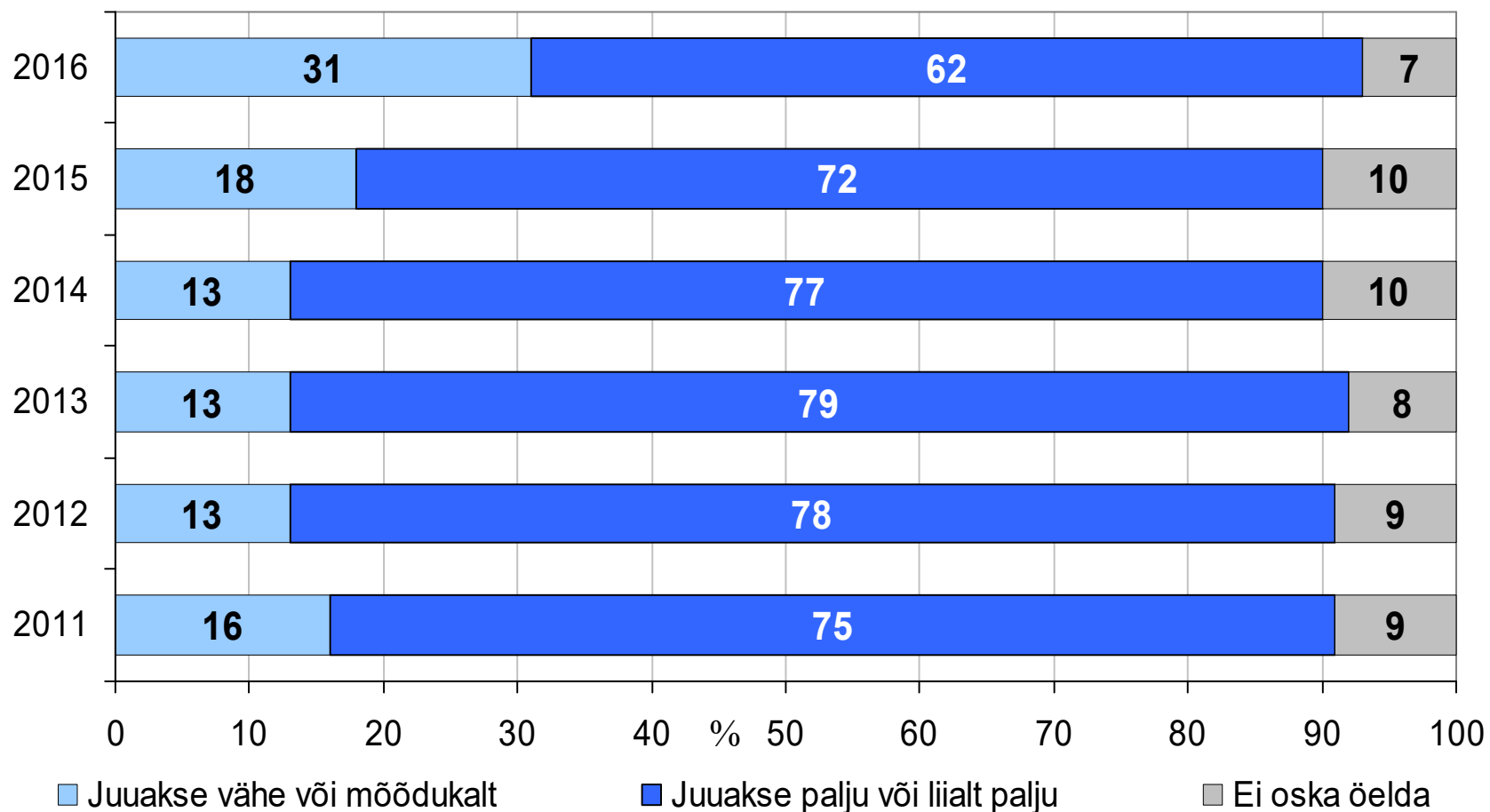

Välisturistide ostud 44% müüdnud legaalsest alkoholist

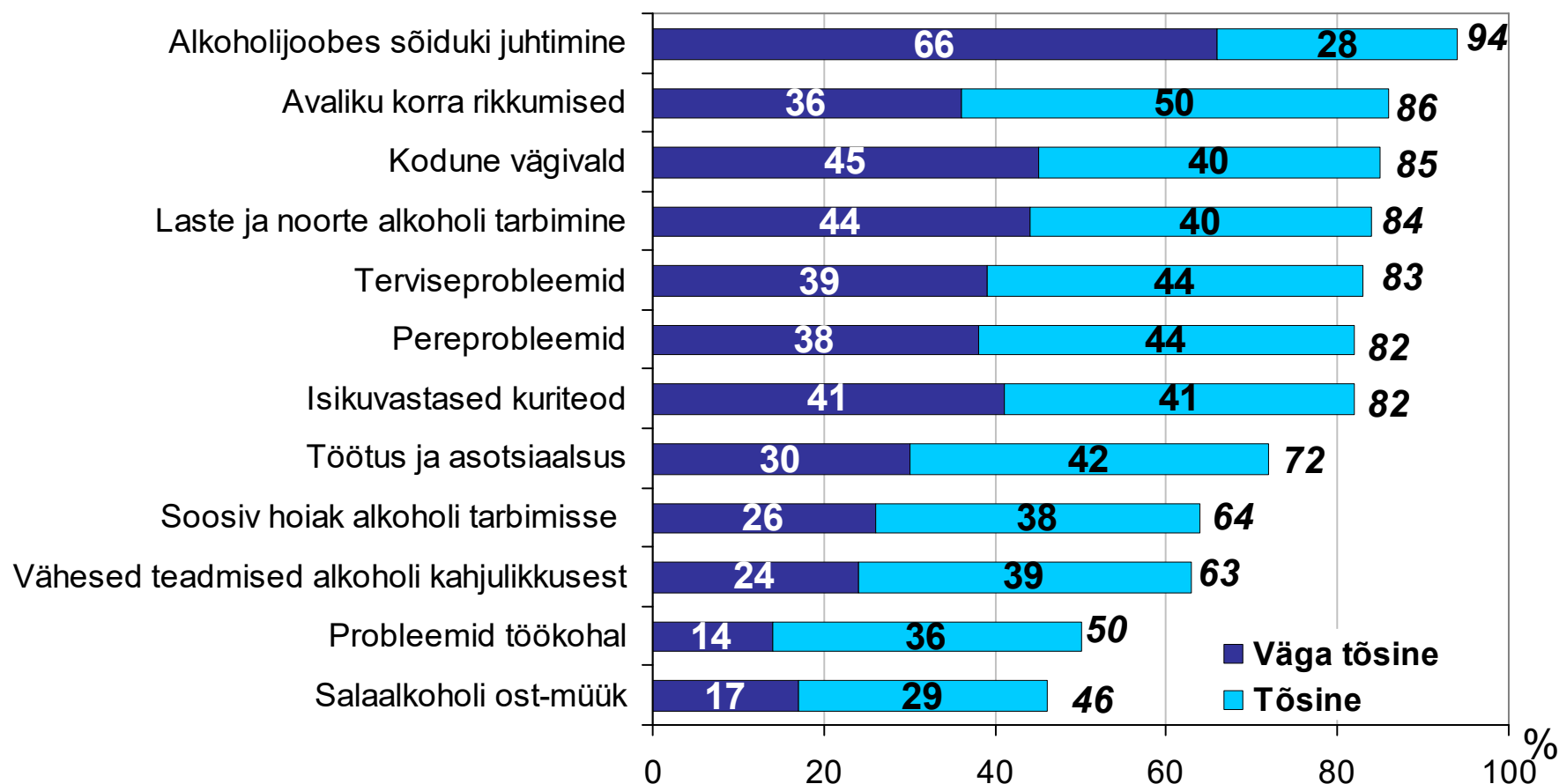
Alkoholi kättesaadavus – lähima alkoholsete jookide müügikoha kaugus elukohast (% vastanutest)

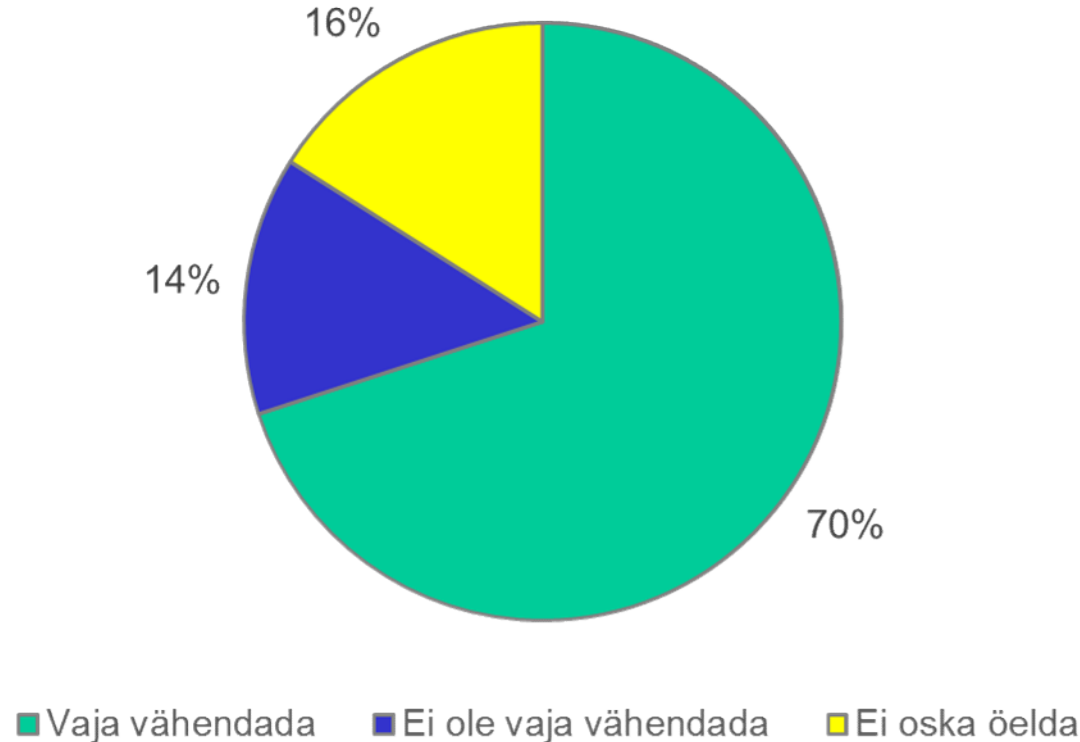
Elanike hinnang eestimaalaste alkoholi- tarbimisele (% vastanutest)

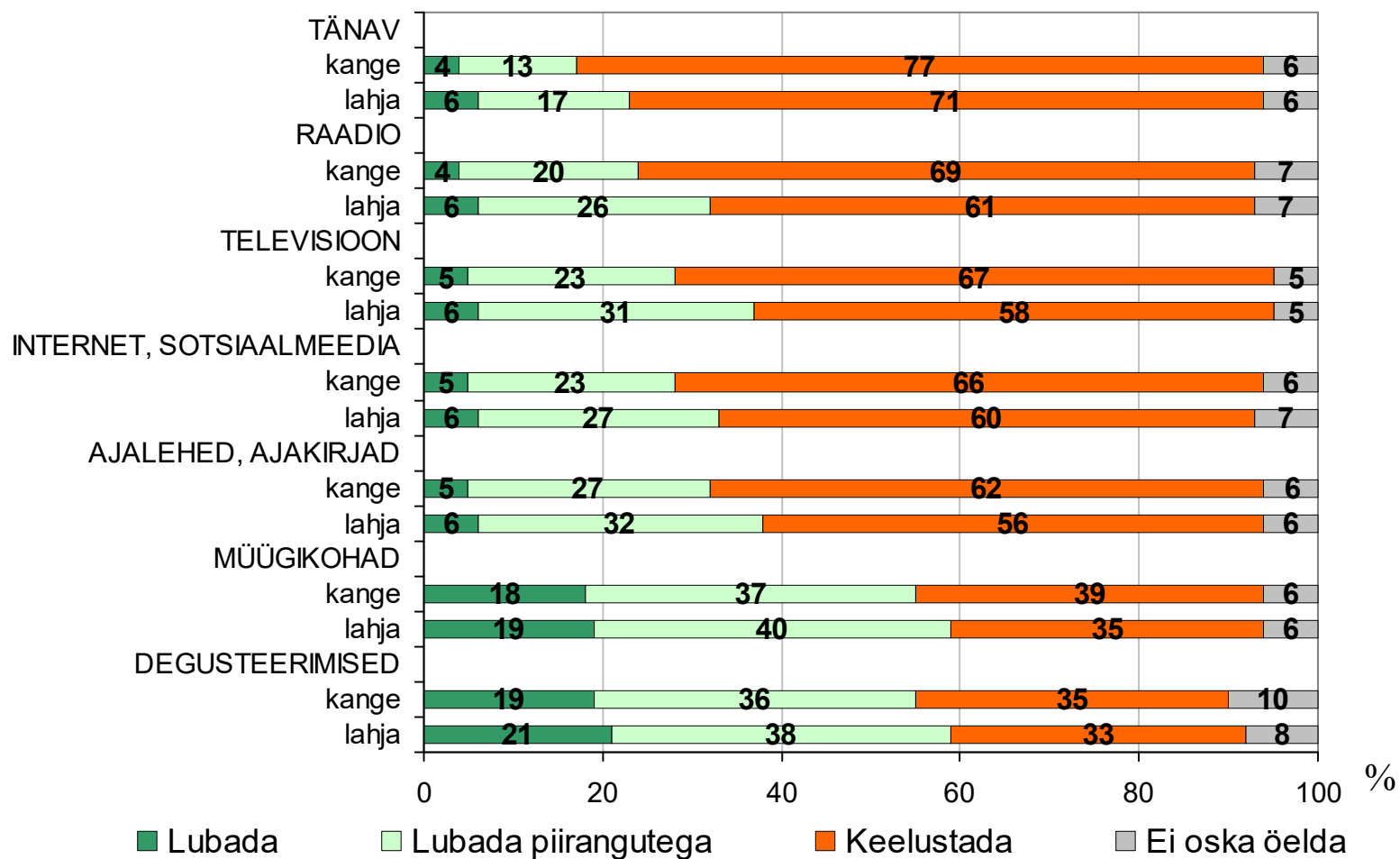
Elanike hinnang alkoholiga seonduvate probleemide tõsidusele Eestis 2016 (% vastanutest)

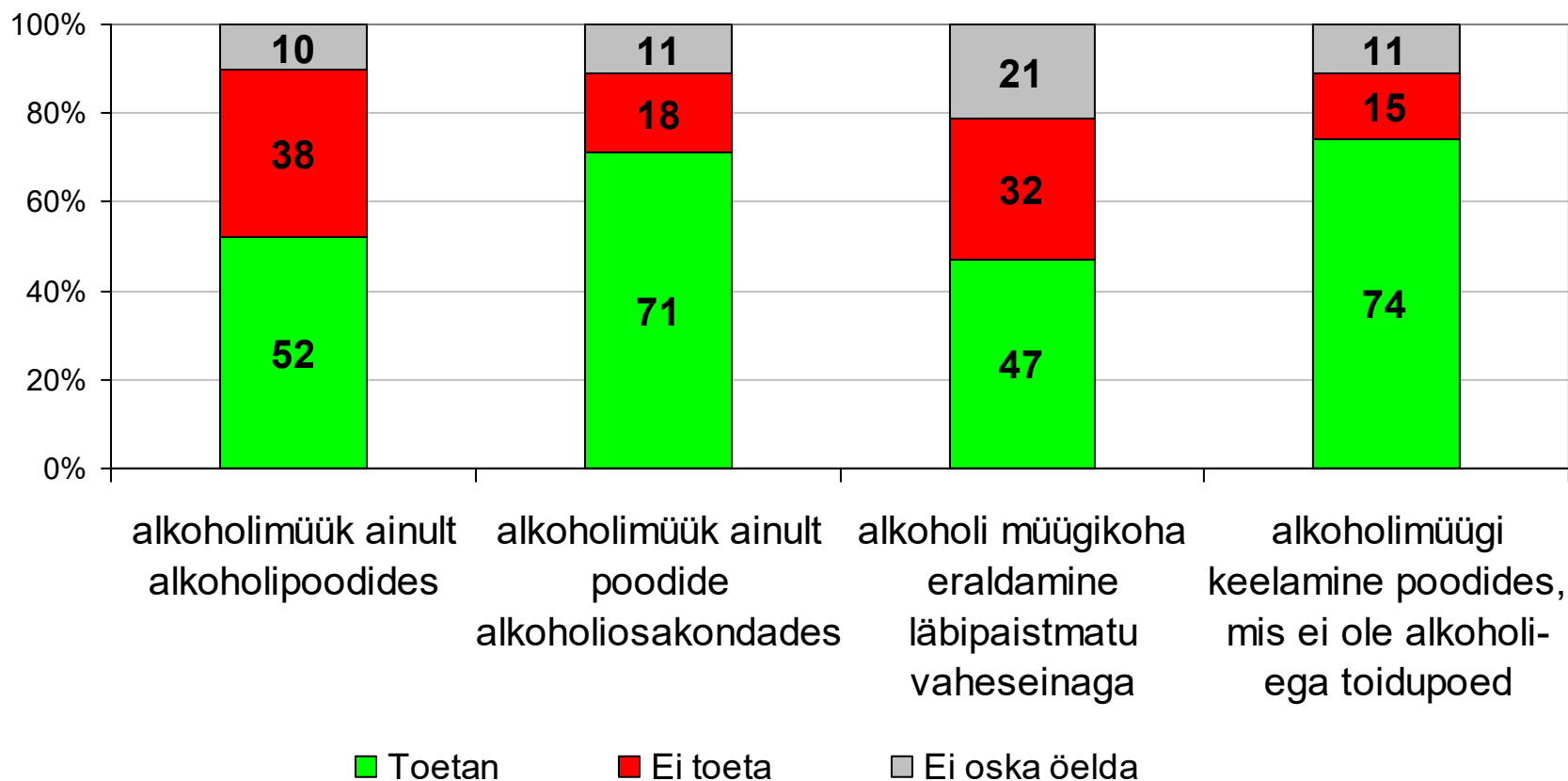
Elanike hinnang alkoholitarbimise vähendamise vajadusele Eestis (2016, % vastanutest)

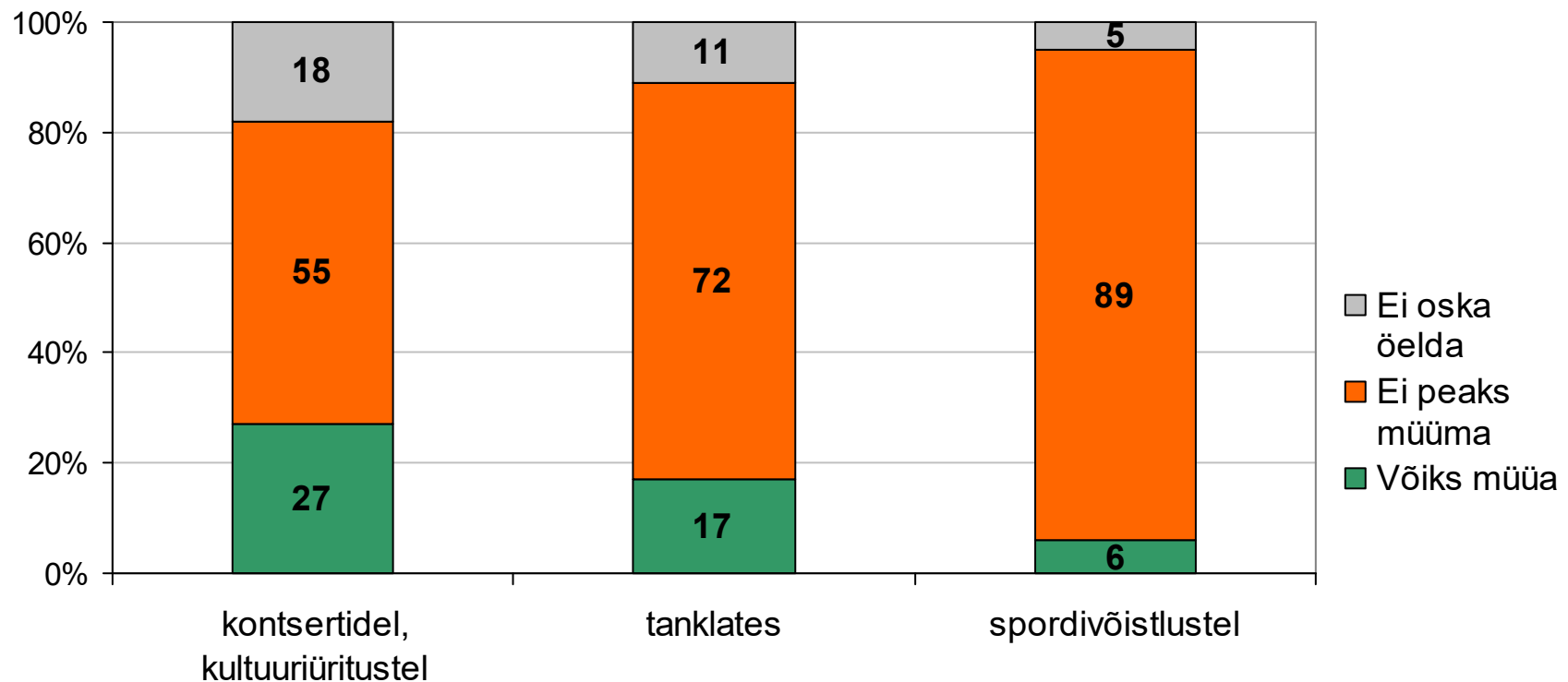
Elanike hinnangud alkoholireklaami lubatavusele meediakanalites (% vastanutest)

Elanike toetus võimalikele alkoholi kättesaadavuse piiramise ettepanekutele (% vastanutest)

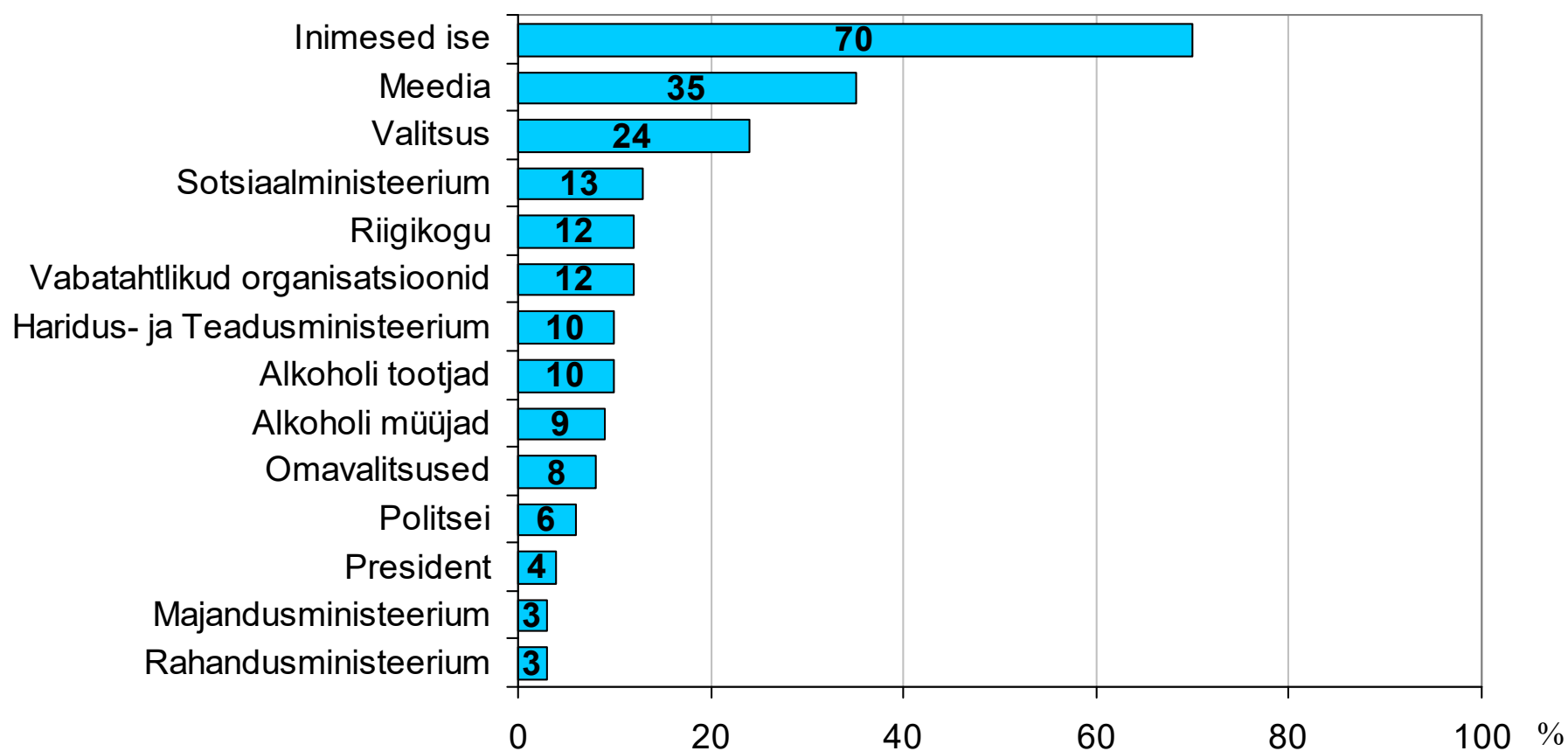

Elanike hinnang alkoholimüügile (% vastajatest)

Elanike hinnang, kes peaks astuma samme elanike alkoholitarbimise vähendamiseks

(% vastanutest, kelle hinnangul tuleks tarbimist vähendada)

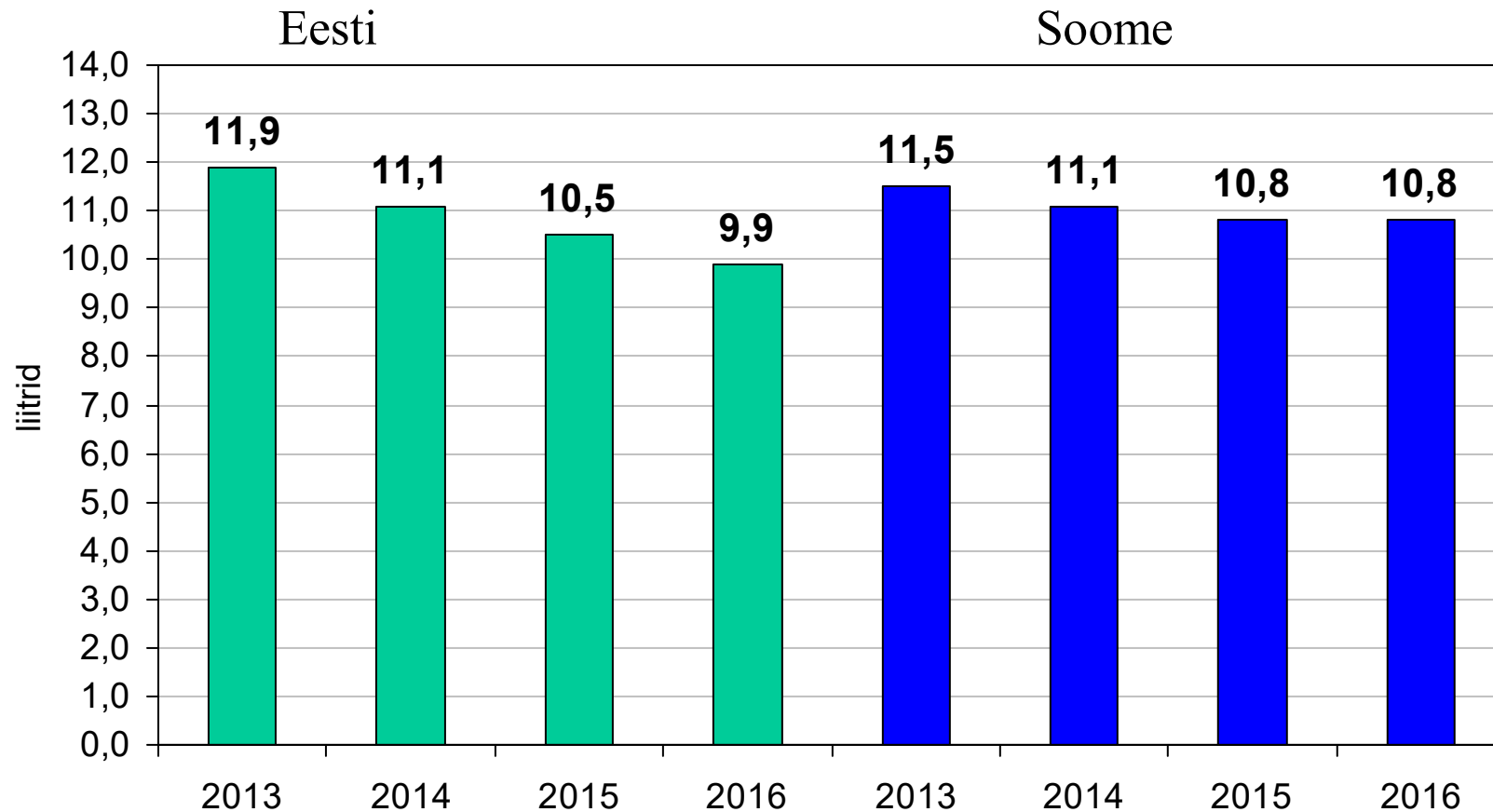

Elanike hinnangud alkoholitarbimise vähendamise meetmetele 2016

(„kindlasti“ vastanute %)

Alkoholsete jookide tarbimine Eestis ja Soomes (liitrit täiskasvanud (15+) elaniku kohta 100% alkoholis)

Alkoholi müügi erisusi

	Eesti	Soome	Rootsi	Läti
Kangeid alkohole müüvate kaupluste arv	2983*	351	431	8631
Kangeid alkohole müüvate kaupluste arv 100 000 elaniku kohta	227*	6	4	432
Alkoholi jaemüügi tundide arv nädalas	84	64	50	98
Õlle maksimaalne kangus, mida tohib tavapoes müüa	piiramata	4,7%	3,5%	piiramata
Vanus, millest alates tohib osta kanget alkoholi	18 a.	20 a.	20 a.	18 a.
Keskmine viina hind (0,7 l) (2016 a.)	11.30 €	17.99 €	22.09 €	6.21 €**
Lahja õlle hind (0,5 l) (2016 a.)	1.10 €	2.32 €	1.82 €	0.64 €**

*2017. aasta aprillis **Piirikauplustes

- Trend positiivne- tarbimine väheneb 4 aastat järjest
- Vähendavad eelkõige mõõdukad tarbijad
- Tarbimise vähenemise põhjusteks
 - Hinnatõus
 - Hoiakute muutus – tarbimissageduse muutus
 - Liigtarbijate arvu vähenemine
 - Tervislikumad eluviisid
 - Kvaliteeti eelistatakse kvantiteedile
 - Toodete kanguse langus

- Ohuks: 2016 aastal tekkinud piiriülesed ostud Lätist
- Ainult aktsiisi s.t. hinnatõusuga ei saa lõputult jätkata, peavad liituma ka teised kättesaadavust ja hoiakuid muutvad meetmed. Osa laekunud aktsiisist võiks suunata sihipäraselt noorte huvitegevusse ja tervisesporti
- Eesmärgist oleme veel kaugel –
 - WHO: max 6 liitrit abs alkoholi täiskasvanu kohta, et ühiskonnas majanduslik kasu ja kahju oleks tasakaalus (Eestis 9,9 l)

Täna

- Täiendav info :
 - www.ki.ee
 - Marje@ki.ee